

Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät

AISAPARI

Alajärvi, Evijärvi,
Kauhava, Lappajärvi,
Lapua, Vimpeli

www.aisapari.net
☎ 040 830 6541

KUDESTAAN

Alavus, Kuortane,
Lehtimäki, Soini, Töysä, Ähtäri

www.kuudesta.net
☎ 040 507 6104

LIIVERI

Ilmajoki, Jalasjärvi,
Kurikka, Seinäjoki

www.liiveri.net
☎ 040 513 1824

SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYS

Isojoki, Jurva,
Karijoki, Kauhajoki, Teuva

www.suupohjan-kehittamisyhdistys.fi
☎ 020 747 0205

ETELÄ-POHJANMAAN LEADER-RYHMILTÄ APUA KANSAINVÄLISTYMISEEN

Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmissä on nyt kv-asiat tapetilla. Yhdistykseen on palkattu kaksi kv-koordinaattoria, jotka tuovat osaamisensa ruohonjuuritason toimijoiden hyödynnettäväksi. Hyvään vauhtiin on jo päässyt Aisaparin ja Kuusiokuntien Kehittämisyhdistyksen kv-koordinaattori Päivi Rintala. Suupohjan ja Liiverin yhteiseksi kv-koordinaattoriksi valittu Marika Vainio puolestaan aloittaa työnsä viikolla 43.

Kv-koordinaattoreiden tehtävänä on avittaa Etelä-Pohjanmaan yhdistyksiä, yrittäjiä, kyliä sekä muita maaseudun kehittäjiä kansainvälistymisessä. Euroopan 2000 Leader-ryhmää muodostavat koko Euroopan laajuisen verkoston, jota hyödyntäen kansainvälistyminen käy luontevasti. Kv-koordinaattorit voivat auttaa niin kumppaneiden haussa kuin ulkomaille tähtäävien hankkeiden suunnittelussa. Kontakteja Itävallan, Unkarin ja Slovakian suuntaan onkin jo kartoitettu Maaseutuverkostoyksikön järjestämällä opintomatalla. Yhteistyömaat valitaan kuitenkin aina alueen toimijoiden kiinnostuksen mukaan. Jos siis kansainvälistyminen kiinnostaa, ota yhteyttä oman alueesi kv-koordinaattoriin.

YLEISHYÖDYLLISTEN INVESTOINTIHANKKEIDEN KUNTARAHAN OSUUS ALAS

Eteläpohjalaiset kylät ovat kuluneella ohjelmakaudella hakeneet tukea kylien investointeihin ihailtavan aktiivisesti. Vaikka Leader-ryhmillä on keskeinen asema investointihankkeiden käsittelyssä, on ne pääosin rahoitettu suoraan TE-keskuksesta, jolloin kuntien rahoitusosuus on ollut 30 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Tiukentuneen taloudellisen tilanteen myötä on Maakunnan yhteistyöryhmän maaseutujaosto kuitenkin päättänyt vähentää kuntarahan osuutta 20 prosenttiin. Pienentynyt rahoitusosuus toivottavasti edesauttaa investointihankkeiden läpimenemisestä kunnissa nyt kun kunta voi lisätä kylän vireyttä entistä pienemmällä panoksella.

Aikaisemmasta tilanteesta poiketen tukea voi jatkossa saada myös kylien yhteisten jätevesipuhdistamojen perustamiseen sekä kylien turvallisuutta parantavien kevyen liikenteenväylien rakentamiseen ja valaistukseen. Myös kunnat voivat saada avustusta keskustataajaman ulkopuolella sijaitsevien liikuntapaikkojen rakentamiseen ja kunnostamiseen. Näitä uusia linjauksia sovelletaan 7.10. vireille tulleisiin hakemuksiin.

LÄHDE MUKAAN NAISYRITTÄJYYDEN ILTAAN SEINÄJOELLE

Alueellinen naisyrittäjyyden teemapäivä järjestetään **28. lokakuuta Törnävä-salilla Seinäjoella**. Jo perinteeksi muodostunut tilaisuus näyttelykatuineen saa tänä vuonna puhujavieraikseen muun muassa Yrittäjänäisten keskusliiton hallituksen puheenjohtajan Kaarina Jokisen ja sekä brändi- ja designasiantuntija Lisa Sounion. Päivän tee-

Uho-uutiset 5/2009

maksi on valittu luovuus ja innovaatiot naisryrittäjyydessä. Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät järjestävät tilaisuuden yhteistyössä alueen muiden naisryrittäjyyttä edistävien organisaatioiden kanssa.

Teemapäivän ohjelmassa on ollut usein muotinäytös, mutta tällä kertaa tilaisuutta on uudistettu ottamalla mukaan muuttumisleikki. Tilaisuuteen ilmoittautuneiden joukosta arvotaan ennakkoon yksi henkilö, jolle hiusmuotoilija Lari Paski loihtii uuden kampauksen ja Pro Make up School meikin. Tyyliin sopivat silmälasit hänelle valitsee optikkoliike Optisus Ky ja vaatteet Muotitavaratalo Halonen.

Teemapäivässä kuullaan myös kurikkalaisen yrittäjän Mari Seppäsen (Desing studio Storyteller) ja muotoilupäällikkö Satu Aaltosen (Länsi-Suomen Muotoilukeskus MUOVA) puheenvuorot. Tilaisuuden päätteeksi esiintyy Mega-Paula.

Osallistujilla on mahdollisuus tutustua sekä tauolla että tilaisuuden päätteeksi reilun 20 näytteilleasettajan tarjontaan. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan Maa- ja kotitalousnaiset maistattavat alkoholitonta, oman reseptinsä mukaan tehtyä drinkkiä. Jalasjärveläisen Pramian uutuuslonkeroon pääsee puolestaan tutustumaan heti teemapäivän ensimmäisellä alkumaljan muodossa. Mukaan kannattaa varata myös käteistä ”löytöjen” hankkimiseksi itselle tai lahjaksi.

Naisryrittäjyyden teemapäivä on osallistujille maksuton. **Ilmoittaudu viimeistään 19. lokakuuta** Asta Harjulle (puh. 050 396 7603 tai asta.harju@te-keskus.fi). Muuttumisleikkiin pääsevä arvotaan heti ilmoittautumisaikojen päätyttyä. Tilaisuuden tarkempi ohjelma löytyy osoitteesta www.liiveri.fi/ajankohtaista.

Lisätietoja: suunnittelija Sonja Pitkajarvi, puh. 040 579 0615 tai sonja.pitkajarvi@liiveri.net

SUUPOHJAN LAPSET RYNNISTIVÄT BÄNDIKOULUUN

Suupohjan Kulttuuriyhdistyksen hallinnoima Bändikoulu-hanke sai vauhdikkaan alun, sillä suurin osa ryhmistä täytti ilmoittautumispäivänä muutamassa tunnissa. Lapset otettiin ryhmiin ilmoittautumisjärjestyksessä, koska osallistuminen ei edellytä aikaisempia musiikkiopintoja. Erityisesti Teuvalla koettiin varsinainen ryntäys, sillä ilmoittautuneita oli puolet enemmän mitä ryhmiin voitiin ottaa.

Bändikoulut on tarkoitettu 9-12-vuotiaille nuorille, jotka saavat opetusta kitaran, basson, koskettimien ja rumpujen soittamiseen, kutakin puoli vuotta kerrallaan. Soittimia saa myös kotilainaan rumpuja lukuun ottamatta. Opetuspisteet avataan Isojoelle, Jurvaan, Karijoelle, Kauhajoelle sekä Teuvaan. Toiminta jatkuu aina kevääseen 2011 saakka. Hankkeen aikana koulutetaan myös bändikerhoille ohjaajia.

Lisätietoja: seudullinen kulttuurisihteeri Reija Iso-Mustajärvi, puh. 050 467 9503
bändikoulun opettaja Kari Soronen, puh. 045 275 5440

KUUDESTAAN RY:LLÄ AVOIMET OVET

Kuusiokuntien Kehittämisyhdistys ry on kesän aikana muuttanut Alavuden Elinkeinotalolta uusiin tiloihin Fasadiin ja sen kolmanteen kerrokseen osoitteeseen Taitotie 1, Alavus.

Pidämme avoimet ovet **perjantaina 23.10. klo 9.00-12.00**. Tervetuloa tutustumaan uusiin tiloihimme ja toimintaamme. Tarjoamme vierailijoille kahvit.

Lisätietoja: osoitteesta www.kuudestaan.net

Uhoo-uutiset 5/2009

YRITTÄJIEN ILTAKAHVIT - KIERTUE SAAPUU JALASJÄRVELLE

Jalasjärven kunnankirjaston auditoriossa järjestetään **28.10. klo 17.30-20.45** yrittäjien iltakahvitilaisuus. Illan tarkoituksena on tuoda yrittäjän ulottuville tietoa, joka parhaimmillaan puhaltaa uutta virettä koko yritystoimintaan ja auttaa selviytymään tiukkojenkin tilanteiden yli. Tilaisuuden aikana selviää muun muassa, miksi nyt on oikea aika kehittää yrityksen toimintaa, millaista tukea kehittämissuunnitelmiin on saatavilla, kuinka rahoittaja voi auttaa yritystä vaikeutuvassa markkinatilanteessa sekä miten yrittäjän tukiverkkopalvelu toimii. Lisäksi ilta tarjoaa yrittäjälle oivan mahdollisuuden keskustella yrityksen talousasioista yhdessä tärkeiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Maksuttomaan tilaisuuteen ovat tervetulleita niin Jalasjärven kuin naapurikuntienkin yrittäjät sekä muut elinkeinonelämän parissa työskentelevät. Ilmajoelta startannut kiertue jatkaa Jalasjärveltä matkaansa Kurikkaan ja Seinäjoelle. Tilaisuuden tarkempi ohjelma löytyy osoitteesta www.liiveri.fi/ajankohtaista.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Sinikka Koivumäki, puh. 040 513 1824 tai sinikka.koivumaki@liiveri.net

MEDIAKOULUTUS KÄYNNISTYY SUUPOHJASSA

Suupohjan Kehittämisyhdistyksen rahoittamassa Suvi-Media koulutushankkeessa toteutetaan kaksi erillistä kurssikokonaisuutta, joista ensimmäinen on käynnistymässä lokakuun alussa Kauhajoella. Kurssit ovat perustason koulutuksia eivätkä vaadi oppijoilta aikaisempaa osaamista. Koulutuskokonaisuudet sisältävät muun muassa videokuvasta ja -editointia, digitaalista äänenkäsittelyä, valaistusta sekä käsikirjoittamisen ja toimittamisen perusteita.

Lisäksi Suvi-Media koulutushanke järjestää **8.10. opintomatkan Helsingin Messukeskukseen AudioVisual 09 -tapahtumaan**, joka on Pohjoismaiden merkittävin AV-ammattitapahtuma.

Lisätietoja: projektipäällikkö Mika Ahonen, puh. 0400 987 104 tai www.suvmmedia.fi

KYLÄT JA NIIDEN TOIMINTA ON MERKITTÄVÄ KUNTIEN KEHITTÄMISEN VOIMAVARA

Liiverin Kyläkööri-hankkeen tekemä kysely kylätoiminnan tilasta osoitti Seinäjoen seudun kylien olevan valtaosaltaan erittäin aktiivisia. Kylätoiminnan kirjo on laaja ja aikojen saatossa jokaisen kylän toiminta on muodostunut omannäköiseksi. Yhdistykset tarjoavat kyläläisille monipuolisia harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia muun muassa erilaisten tapahtumien ja kurssien muodossa. Myös harrastuspaikkojen säilyminen käyttökunnossa on usein aktiivisten kylätoimijoiden ansiota. Hankkeita ja palvelutuotantoa yhdistyksillä on kuitenkin vielä melko vähän.

Suurimmassa osassa kylistä on yhteinen kokoontumispaikka. Se on monipuolinen harrastus- ja toimintakeskus, joka olemassaolollaan mahdollistaa aktiivisuuden ja lisää sitä. Toiminnan tasoa pidetään yllä jäsenmaksuilla, tapahtumatuotoilla, vuokraustoiminnalla ja ennen kaikkea suurella määrällä talkootyötä. Myös avustusten rooli on tärkeä.

Kyliä aktiivisesti muodostavat kussakin kunnassa suuren sitoutuneen ja alueensa monipuolisesta kehittämisestä kiinnostuneen joukon, joilla voisi olla nykyistä suurempi rooli kuntien kehittämiskumppanina.

Kesällä ja alkusyksyn aikana tehtiin kyläkyselyyn vastasi lähes 60 % Ilmajoen, Jalasjärven, Kurikan ja Seinäjoen kylistä. Kyselyvastaukset tuottivat runsaasti tietoa kylien kehittämisen tueksi.

Lisätietoja: kyläasiamies Pirkko Annala, puh. 050 551 0797 tai pirkko.annala@liiveri.net

Uho-uutiset 5/2009

OSALLISTU ILTAAN KYLÄYMPÄRISTÖN HOIDOSTA JA HYÖDYNNÄ KYLÄSI KULTTUURISSA JA LUONNOSSA PIILEVÄ POTENTIAALI

Vuosi 2010 on valtakunnallinen kulttuuriympäristön kampanjavuosi, jonka tarkoituksena on nostaa kulttuuriympäristön arvostusta ja aktivoida sen hoitoa. Kyläkööri-hanke järjestää yhteistyössä Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän sekä Koulutuskeskus Sedun kanssa Kylämaisemat kuntoon -aktivointi-illan **maanantai 2.11.2009 klo 16.30-20.30 Koulutuskeskus Sedun auditoriossa Ilmajoella**. Mikäli olet kiinnostunut oman kylämaiseman parantamisesta, kannattaa tulla paikan päälle kuulemaan puheenvuoroja muun muassa kylämaisemahankkeen käynnistämisestä sekä töiden rahoittamisesta ja suunnittelusta. Maksuttomaan tilaisuuteen ovat tervetulleita niin kylien kehittäjät, asukkaat, maanomistajat kuin yhdistyksetkin. Kahvitauolla ja ennen tilaisuutta on mahdollisuus tutustua aulaan olevaan rakennusperintöystävien näyttelyyn. Lisäksi loppuillan klinikkaa varten voi valmistella kysymyksiä ja ottaa mukaan kyläsi koskevaa materiaalia.

OHJELMA

- 16.30 Avaus
- 16.40 Kyläympäristön arvot ja maisemanhoito
Riikka Asunmaa, Pro Agria
- 17.40 Rakennukset kylämaisemassa
Risto Käsälä, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo
- 18.10 Rakennusperintönäyttelyn esittely
Pirkko Annala, Liiveri ry
- 18.15 Tauko
- 18.35 Case 1: Meidän Kyrönjoki -hanke
Raimo Alhoke, Ilmajoen omakotiyhdistys ry
- 18.55 Case 2: Hyypänjokilaakson maisema-alue.
Marketta Nummijärvi ja Heikki Yli-Korhonen, Hyypän kyläseura ry
- 19.15 Kuka maksaa?
Airi Matila, Luonto- ja maisemapalvelujen teemaryhmä
- 19.35 Paikan henki - kyläympäristön kulttuurinen ulottuvuus
Heli Rintahaka, Kulttuuriteemaryhmä
- 19.45 Toimintaryhmien terveiset kyläympäristöjen kunnostajille
Suupohjan kehittämissyhdystys ry, Liiveri ry ja Yhyres ry
- 19.55 Loppusanat
- 20.00 Kysy asiantuntijalta -klinikka
- 20.30 Lopetus

Lisätietoja ja ilmoittautumiset **29.10.2009** mennessä:

Seinäjoen seutukunnasta Pirkko Annalalle, puh. 050-5510 797 tai pirkko.annala@liiveri.net
Suupohjan seutukunnasta Anu Immoselle, puh. 040 705 5801 tai anu.immonen@suupohja.fi
Kyrönmaan seutukunnasta Tiina Laurilalle, puh. 050 5867 884 tai tiina.laurila@yhyres.fi

SOPIMUKSELLISUUSKIERTUE KANNUSTAA YHTEISTYÖHÖN ILMAJOELLA 22.10.

Miten voidaan turvata palvelut meidän kylällämme? Voisiko yhdistyksemme tai yrityksemme myydä niitä? Ketkä olisivat kiinnostuneita palveluistamme? Olisiko kunta potentiaalinen ostaja?

Uho-utiset 5/2009

Muun muassa näitä asioita pohditaan Sopimuksellisuuskierroilla, joka pysähtyy eri puolilla Suomea saapuen **tors-
taina 22.10. klo 9.30-16 Ilmajoen Etelä-Pohjanmaan Opistolle**. Sopimuksellisuudessa tavoitteena on saattaa alu-
een toimijat yhteen luomaan uusia palveluja sekä turvaamaan nykyisten palveluiden säilyminen.

Olet tervetullut tilaisuuteen, mikäli haluat tilata, tuottaa tai välittää erilaisia maaseudun pieniin töihin liittyviä
palveluita, kuten maisemanhoitoa, hoiva- tai kulttuuripalveluita. Tilaisuudessa annetaan käytännöllisiä neuvoja sii-
tä, miten asiassa voi edetä. Myös kuntien edustajat ja muut viranomaistahot saavat hyödyllistä tietoa ja kontakteja
päivän aikana.

Ilmoittautuminen 8.10. mennessä osoitteeseen <http://www.uwasa.fi/levon/ilmoittautumislomakkeet>.

Lisätietoja: projektipäällikkö Heli Siirilä, puh. 044 024 4367 tai heli.siirila@uwasa.fi

INFOILTA LEHTIMÄELLÄ JA SOINISSA

Kuusiokuntien Kehittämisyhdistys ry lähtee kiertämään toiminta-alueensa kuntiin kertomaan toiminnastaan. Ensim-
mäiset Infoillat ovat **Soinissa 19.10. kunnantalolla klo 15.00-19.00** ja **Lehtimäellä 29.10. entisen kunnantal-
on kahviossa klo 15.00-18.00**. Tule kuulemaan, mitä kehittämisyhdistyksellä on annettavana yrittäjille, kyläläisille tai
vaikkapa kansainvälisyyttä hakeville. Lisäksi tarjoamme kahvia ja tietoa alueen kehittämismahdollisuuksista.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Paula Erkkilä, puh. 040 507 6104 tai paula.erkkila@kuudesta.net

VALTAKUNNALLINEN HANKESUUNNITTELUKOULUTUS PÄÄTÖKSEEN

Maaseutuverkostoyksikkö tilasi syksyllä 2008 maaseudun kehittämisestä kiinnostuneille hankesuunnittelukoulutuk-
sen, joka rahoitettiin maaseutuohjelmasta. Toteuttajaksi valikoitui kilpailutuksen kautta tiimi, johon kuuluivat Sei-
näjoen ammattikorkeakoulu, Seinäjoen seudun kehittämissyhdystys Liiveri ry ja Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdis-
tys ry. Anna Tall ammattikorkeakoulusta vastasi käytännön järjestelyistä yhdessä paikallisten TE-keskusten kanssa.
Sinikka Koivumäki Liiveristä ja Nina Harjunpää korkeakouluyhdistyksestä kiersivät maata kouluttamassa.

Koulutus järjestettiin 15 paikkakunnalla yhteistyössä Leader-ryhmien ja TE-keskusten kanssa. Ensimmäinen koulu-
tuspäivä oli Kuusankoskella syyskuussa 2008 ja viimeinen melko tarkkaan vuotta myöhemmin Porissa. Aktiivisinta
aikaa oli vuoden 2009 kevät. Osallistujia oli yhteensä 583, heistä naisia 397.

Osallistujien ikähaitari oli laaja, parikymppisistä eläkeläisiin. Osa oli aktiivisia yhdistysihmisiä, osa etsi uusia ideoi-
ta työhönsä, osa tuli mukaan yleisestä mielenkiinnosta. Kaikkia yhdisti kiinnostus maaseudun ja sen elinkeinojen,
palvelujen ja viihtyvyyden kehittämiseen. Mukana oli hankekonkareita, mutta myös ilahduttavan monta sellaista,
joille hankemaailma oli vielä vierasta. Tarvetta koulutuksille siis oli, ja palautteen mukaan vastaavia koulutuksia
halutaan lisää.

Koulutuksissa korostettiin hankemaailman pelikentän ja pelivälineiden tuntemisen tärkeyttä, sillä tieto lisää mah-
dollisuuksia vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin. Hankeosaaminen ei ole salatiedettä vaan kansalaistaito. Hankkeita
tekevät ihmiset, ihmisille ja ihmisten kielellä. Tavoitteena on asioiden edistäminen parempaan suuntaan. Se pitäisi
jaksaa muistaa ohjelmien ja pykälien kanssa näperrellessä.

Erityisesti osallistujat arvostivat mahdollisuutta tavata oman maakunnan samanhenkisiä lajitovereita. Yksin on paha
kehittää, yhteistyöstä on iloa ja apua. Kouluttajat toivovatkin, että kotiin lähtevillä oli hyvä ja innostunut olo,
jolloin koulutuskierroksen vaikutukset toivottavasti näkyvät myös parempina suunnitelmina ja uusien hakijoiden ak-
tivoitumisena. Maaseudulla jos missä tarvitaan osaavia kehittäjiä.